

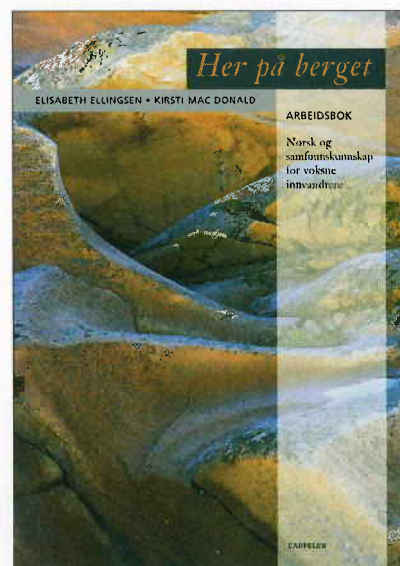
BEDRE SKOLE

NR. 1 – 2009 TIDSSKRIFT FOR LÆRERE OG SKOLELEDERE

www.utdanningsforbundet.no

**SPESIALISERT KUNNSKAP HOS BARN • TEMA: PISA-DEBATTEN • ARBEIDSMILJØ • TEMA: PROFESJON
HANDLINGSTVANG OG KOMMUNIKASJON • MÅLARK • FELLESSKOLENS UTFORDRING**

LÆRINGS- SPAKKE FOR MINORITETS- SPRÅKLIGE VOKSNE

ELISABETH ELLINGSEN
OG KIRSTI MAC DONALD

HER PÅ BERGET

Samfunnsfag og norsk for fremmedspråklige elever

Cappelen Damm

Elisabeth Ellingsen og Kirsty Mac Donald arbeider til daglig ved Institutt for lingvistiske og nordiske studier ved Universitetet i Oslo. De har i år utgitt læringspakken *Her på berget* bestående av lesebok, arbeidsbok, lærer- og elev-CD samt eget nettsted. 2008-utgaven er sterkt revidert og utvidet fra forrige utgave som kom i 2002. Det er nærmest å betrakte som en ny utgivelse.

For viderekomne innvandrere

Her på berget er tilrettelagt for undervisning på spor 3, etter *læreplan i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere*, nivå B2. Læreverket er egnet for kursdeltakere som skal ta språkprøven på høyere nivå, også kalt Bergenstesten. På universitetene

er det beregnet på studenter som tar norsk på høyere nivå, C1-nivå. Læreverket *Her på berget* retter seg som man forstår inn mot en målgruppe som har rimelig god språkbeher-skelse fra før. En overordnet målsetting er at studentene skal bli kjent med det norske samfunnet, kultur og historie, samt utvikle en større språkbevissthet, vokabular og faktakunnskap de trenger i arbeidslivet og i videre studier.

Lesebok med fine bilder og illustrasjoner

De første kapitlene i leseboken plasserer Norge på kartet, gir en beskrivelse av Norge som et flerkulturelt samfunn, norske bo- og samlivsformer, utdannings- og helsevesen. En del omhandler norsk historie fra vikingtid til i dag, med et par sider viet perioden 10 000 f.Kr.–800 e.Kr. Et kapittel omhandler norske kunstnere, her har de trukket frem Amalie Skram, Knut Hamsun, Edvard Munch, Gustav Vigeland og Inger Sitter (Ibsen og Grieg forutsettes nok kjent fra tidligere kurs). Arbeidsliv og politiske forhold behandles i to kapitler. Det er også en del viet internasjonale forhold som miljø og klima, Norge–EU, Nobels fredspris og andre internasjonale forhold som berører Norge. Grammatikken er ikke tatt med i leseboken. Denne er plassert i arbeidsboken sammen med tilhørende oppgaver.

Forfatterne har valgt ut veldig fine illustrasjoner og bilder til tekstene. Det er dessuten mye luft i fremstillingen. Det tror jeg er spesielt viktig da vi har med elever som skal bli fortrolig med en nytt språk å gjøre. Jeg får lyst til å lese når jeg ser fine bilder, informative illustrasjoner og en luftig tekst. I tekstene legges det også vekt på å gjøre elevene kjent med både skriftlig og muntlig språk.

Ved siden av teksten er det plassert gule og blå bokser. De gule inneholder forslag til momenter man kan samtale om, og spørsmål til tekstene. De blå boksene inneholder faktaopplysninger om temaet. I hvite rammer er det utfyllende stoff. Dette gjør formidlingen oversiktlig og ryddig. Leseboken har to ordlister, en kapittelvis som forklarer ord og uttrykk man støter på i de forskjellige kapitlene og en alfabetisk ordliste som henviser til i hvilket kapittel og underkapittel ordet er forklart.

Arbeidsbok, elev- og lærer-CD

I arbeidsboken finner du grammatikk og en rekke oppgaver til hvert kapittel. Forut for oppgavene forklares grammatikken, så følger oppgaver hvor man kan øve seg på det som er forklart. Det er skrive- og lytteoppgaver til tekster, og oppgaver som tar sikte på å utvide vokabularet gjennom arbeid med synonymer og antonymer, preposisjoner andre ord som danner forskjellige betydning i setninger. Oppgave med antonymer og synonymer uttrykk tror jeg er svært hensiktsmessig, da mange av mine beste elever bommer stygt på flervalgsoppgaver på eksempelvis teoridelen til sertifikatet. Dette følger ikke samme logikk som vanlig grammatikk man kan «sette på formel», her må man komme seg på «innsiden» av et språk og det er et langt lerret å bleke. Veldig bra med slike oppgaver.

På elev-CDen kan elevene høre mange tekster fra læreboken som de kan lytte til og bruke til egenøvelse. En trippel lærer-CD med uttale- og lyttestoff til kapitlene er også laget til verket.

Nettsted til elev og lærer

Nettstedet www.herpaberget.cappelen.no inneholder selvinstruerende interaktive øvelser. Du får anledning til å forsøke så mange ganger du vil på å løse oppgavene, eller du kan klikke på «vis fasit» om du står fast. Nettstedet er i stadig utvikling og oppdateres og forbedres jevnlig med utfyllende stoff, aktuelle oppgaver og flere lytteoppgaver. Lærere får tilgang til en utvidet bruk av nettstedet ved å logge seg inn med eget passord. Her ligger fasit på en del av oppgavene, tekster til lytteoppgavene og ekstrastoff til kapitlene. Læreren vil også finne ekstraoppgaver som er vanskeligere enn oppgavene i boka. Disse er tilpasset C1-nivå eller høyere.

For å samle trådene

Fra mitt ståsted som lærer for minoritetspråklige voksne, fremstår lærepakken *Her på berget* som en svært god læringspakke å undervise ut fra. Her har vi lesebok, arbeidsbok med aktuelt og stoff som er engasjerende. Vi har elev- og lærer-CD i tillegg til

et nettsted som stadig utvikles. Man har med andre ord et godt tilrettelagt materiale som gir rammebetingelser og forutsetninger for å lage et godt undervisningsopplegg.

AV PER JAKOB SKAANES
IDÉHISTORIKER OG SKRIBENT